

**GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
YANGIN ÖNLEME VE SÖNDÜRME YÖNERGESİ**

**BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatınca kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ve işletmenin, tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı safhalarında çıkabilecek yangınların en aza indirilmesini ve herhangi bir şekilde çıkabilecek yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlamak üzere, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirlerin, organizasyonun, eğitimin ve denetimin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge;

a) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatına ait her türlü yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan işletmelerinde alınacak yangın önleme ve söndürme tedbirlerini,

b) Yangının ısı, duman, zehirleyici gaz, boğucu gaz ve panik sebebiyle can ve mal güvenliği bakımından yol açabileceği tehlikeleri en aza indirebilmek için, yapı, bina, tesis ve işletmelerin tasarım, yapım, kullanım, bakım ve işletim esaslarını,

kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge; Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 Sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 136 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Genel Müdürlük: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünü,

b) Merkez Teşkilatı: Genel Müdürlük Merkezinde bulunan hizmet birimlerini,

c) Taşra Teşkilatı: İl ve İlçe Gençlik ve Spor Müdürlüklerini,

ç) Yönetmelik: Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 Sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliği,

d) Acil durum: Afet olarak değerlendirilen olaylar ile dikkatsizlik, tedbirsizlik, ihmal, kasıt ve çeşitli sebeplerle meydana getirilen olayların yol açtığı hâlleri,

e) Acil durum ekibi: Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilk yardım uygulayan ekibi,

f) Acil durum aydınlatması: Olağan aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması hâlinde, armatürün kendi gücüyle veya ikinci bir enerji kaynağından beslenerek sağlanan aydınlatmayı,

HİZMETE ÖZEL

g) Açık arazi işletmesi: Tabiat şartlarına açık olan ve otopark, tank sahaları, hurda sahaları, kimyevi madde, kereste deposu, piknik alanı ve turistik tesis gibi amaçlarla kullanılan muhtelif büyüklükteki arazi işletmesini,

ğ) Bina yüksekliği: Binanın kot aldığı noktadan saçak seviyesine kadar olan mesafeyi veya imar planında ve Yönetmelikte öngörülen yüksekliği,

h) Basınçlandırma: Kaçış yollarındaki iç hava basıncını yapının diğer mekânlarındaki basınca göre daha yüksek tutarak duman sızıntısını önleme yöntemini,

ı) Bodrum katı: Döşemesinin üst kotu, yapının dış duvarına bitişik zeminin en üst kotuna göre 1.2 m'den daha aşağıda olan katı,

i) Duman kontrolü: Yangın hâlinde duman ve sıcak gazların yapı içindeki hareketini veya yayılımını denetlemek için alınan tedbirleri,

j) Duman tahliyesi: Dumanın yapının dışına kendiliğinden çıkmasını veya mekanik yollarla zorlamalı olarak atılmasını,

k) EN: Avrupa standartlarını,

l) İlgili standart: Türk standartlarını, bu standartların olmaması hâlinde Avrupa standartlarını, Türk veya Avrupa standartlarında düzenlenmeyen hususlarda, uluslar arası geçerliliği kabul edilen standartları,

m) Kaçış (Yangın) merdiveni: Yangın hâlinde ve diğer acil hâllerde binadaki insanların emniyetli ve süratli olarak tahliyesi için kullanılabilen, yangına karşı korunumlu bir şekilde düzenlenen ve tabii zemin seviyesinde güvenli bir alana açılan merdiveni,

n) Kaçış yolu: Oda ve diğer müstakil hacimlerden çıkışlar, katlardaki koridor ve benzeri geçişler, kat çıkışları, zemin kata ulaşan merdivenler ve bina son çıkışına giden yollar dâhil olmak üzere binanın herhangi bir noktasından yer seviyesindeki cadde veya sokağa kadar olan ve hiçbir şekilde engellenmemiş bulunan yolun tamamını,

o) Kullanıcı yükü: Herhangi bir anda, bir binada veya binanın esas alınan belirli bir bölümünde bulunma ihtimali olan toplam insan sayısını,

ö) Mevcut yapı: Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı alınıp yapımı devam eden veya yapımı tamamlanan yapı, bina, tesis ve işletmeyi,

p) Sertifika: Herhangi bir ekipman, malzeme veya hizmet için, Türk Standartları Enstitüsü veya Türk Standartları Enstitüsü tarafından kabul gören uluslar arası bir onay kuruluşu tarafından test edilerek verilen ve ilgili standartlara uygunluğu gösteren belgeyi,

r) Sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG): Petrolden ve doğalgazdan elde edilerek basınç altında sıvılaştırılan propan, bütan ve izomerleri gibi hidrokarbonları veya bunların karışımını,

s) Son çıkış: Bir yapıdan kaçış sağlayan yolun yapı dışındaki yol ve cadde gibi güvenli bir alana geçit veren bitiş noktasını,

ş) TS: Türk Standartları Enstitüsünce yürürlüğe konulmuş Türk standartlarını,

t) Yangın tahliye projesi: Mimari proje üzerinde, kaçış yollarının, yangın merdivenlerinin, acil durum asansörlerinin, yangın dolaplarının, itfaiye su verme ve alma ağızlarının ve yangın pompalarının yerlerinin renkli olarak işaretlendiği projeyi,

HİZMETE ÖZEL

HİZMETE ÖZEL

u) Yangın türü: Yanmakta olan maddeye göre;

1) A sınıfı yangınlar: Odun, kömür, kağıt, ot, doküman ve plastik gibi yanıcı katı maddeler yangını,

2) B sınıfı yangınlar: Benzin, benzol, makine yağları, laklar, yağlı boyalar, katran ve asfalt gibi yanıcı sıvı maddeler yangını,

3) C sınıfı yangınlar: Metan, propan, butan, LPG, asetilen, havagazı ve hidrojen gibi yanıcı gaz maddeler yangını,

4) D sınıfı yangınlar: Lityum, sodyum, potasyum, alüminyum ve magnezyum gibi yanabilen hafif ve aktif metaller ile radyoaktif maddeler gibi metaller yangını,

ü) Yapı yüksekliği: Bodrum katlar, asma katlar ve çatı arası piyesler dâhil olmak üzere, yapının inşa edilen bütün katlarının toplam yüksekliğini,

v) Yüksek bina: Bina yüksekliği 21.50 m'den, yapı yüksekliği 30.50 m'den fazla olan binaları,

y) Yüksek tehlike: Yüksek tehlike sınıfına giren maddelerin üretildiği, kullanıldığı ve depolandığı yerleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM **Görevler, Yetkiler, Sorumluluklar ve Yasaklar**

Görev, yetki ve sorumluluk

MADDE 5- (1) Bu Yönerge hükümlerinin uygulanmasından Merkez Teşkilatında;

a) Tesisler Dairesi Başkanı;

1) Genel Müdürlükçe yeni yapılacak veya proje tadilatı ile kullanım amacı değiştirilecek mevcut yapılarda; yangına karşı güvenlik bakımından Yönetmelikte öngörülen esaslara göre imalat yapılmasından,

2) Genel Müdürlüğe ait mevcut her türlü yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan işletmesinde; Yönetmeliğin Mevcut Binalar Hakkında Uygulanacak Hükümleri uyarınca, yapının kullanım sınıfına, kullanıcı yüküne, yangın korunum düzeyine, yapısına ve yüksekliğine uygun tip, sayı, konum ve kapasitede kaçış yolları ve kaçış merdivenlerinin düzenlenmesi, elektrik tesisatı ve sistemleri, duman kontrol sistemleri, yangın söndürme sistemleri ile su, ısıtma, havalandırma ve benzeri tesisatın yapılması, mevcutların ıslah edilmesi veya güçlendirilmesinden,

b) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı;

1) Genel Müdürlükçe kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan işletmesinde; kullanım bakımından yangın önleyici tedbirlerin alınması, gerekli talimat ve uyarı levhalarının hazırlanıp ilgili yerlere asılmasından,

2) Mevcut su, ısıtma, havalandırma ve benzeri tesisat ile elektrik tesisatı ve sistemlerinin, duman kontrol sistemlerinin, yangın söndürme sistemlerinin ve taşınabilir yangın söndürme cihazlarının ilgili standartlarda belirtilen sistemin gerektirdiği periyodik kontrol, test ve bakımlarının yaptırılarak faal halde bulundurulmasından,

HİZMETE ÖZEL

HİZMETE ÖZEL

3) Bina acil durum ekiplerinin kurulması, yangın vukuunda ekiplerin göreve sevk edilmesi, acil durum ekipleri ve diğer personelin eğitilmesi ve tatbikatlarla bilgi ve becerilerinin artırılmasından,

c) Birim amirleri ve tüm personel;

1) Çalışma alanlarında yangınla ilgili tedbirlerin alınması, alınmış tedbirlere uyulması ve kendilerine verilen görevlerin yapılmasından,

(2) Taşra Teşkilatında; İl Müdürleri, Müdürlüklerine ait yer, yapı, bina, tesis ve işletmelerin özellikleri ile bu Yönerge ve Yönetmelik hükümlerinin dikkate alınarak yangın önleme ve söndürme konusunda iç düzenlemelerde bulunulmasından,

görevli, yetkili ve sorumludur.

Genel sorumluluklar ve yasaklar

MADDE 6- (1) Genel Müdürlüğe ait binalarda veya çevresinde kontrol dışı ateş yandığının veya duman çıktığının görülmesi hâlinde, itfaiyeye haber verilir. Haber verilecek iç makamlar, her bina için ayrı ayrı hazırlanan ve bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı bulundurulmuş Yangın İhbar Talimatlarında belirtilir. Örnek Yangın İhbar Talimatı Ek-1'dedir.

(2) Genel Müdürlüğe ait binaların güvenlik ve kontrol sistemlerinin bulunduğu yerlere, kırmızı zemin üzerine fosforlu sarı veya beyaz renkte "YANGIN 110" yazılması mecburidir.

(3) Yangına müdahaleyi kolaylaştırmak bakımından, itfaiye araçlarının yapıya kolayca yanaşmasını sağlamak üzere, Genel Müdürlüğe ait yapıların ana girişine ve civarına park yasağı konulması ve bu hususun trafik levha ve işaretleri ile gösterilmesi şarttır.

(4) Genel Müdürlüğün toplam kapalı kullanım alanı 10000 m²'den büyük atölye, depo, otel, motel, sağlık, toplanma ve eğitim binalarında, binaya ait yangın tahliye projeleri, bina girişinde ve yangın sırasında itfaiyenin kolaylıkla ulaşabileceği bir yerde bulundurulur. Bu projelerde; binanın kaçış yolları, yangın merdivenleri, varsa itfaiye asansörleri, yangın dolapları, itfaiye su verme ağızları, yangın pompaları ile jeneratörün yeri işaretlenir.

(5) Genel Müdürlüğe ait binalarda yangın çıkması hâlinde, olaya müdahale eden bina acil durum ekipleri, mahalli itfaiye teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren onun emrine girerler ve ona her konuda yardım etmek mecburiyetindedirler.

(6) Gerek bina acil durum ekiplerinin ve gerekse yangına müdahale eden itfaiye ekiplerinin görev yaptıkları sırada, yetkili itfaiye amirince can ve mal güvenliğini korumak üzere verilecek olan karar ve talimatlar, bina yangın güvenliği sorumlularınca ve diğer personelce aynen yerine getirilir.

(7) Binada görev yapan personel, bina acil durum ekipleri ve olay yerinde bulunan herkes, itfaiye ekiplerinin görevlerini yerine getirmesine yardımcı olur ve çalışmalarını güçleştirici davranışlardan kaçınır.

(8) Genel Müdürlüğe ait binaların çevresinde ateş yakmak, ateş ile ilgili işler yapmak yasaktır. Kağıt, plastik ve naylon gibi kolay yanan maddeler ile kıvılcımlı küllerin ve sigara izmaritlerinin kapalı mekânlara, kapı önlerine atılması ve dökülmesi yasaktır.

(9) Genel Müdürlüğe ait binalarda, bina müştemilatı ve dış alanlarda bulunan sabit ve seyyar yangın söndürme tesisat ve cihazlarını karıştırmak, bozmak, kırmak, sökmek, içine kâğıt ve paçavra gibi yabancı maddeler koymak veya bunları kullanılmayacak hâle getirmek veyahut bozuk bir hâlde tutmak, her ne suretle olursa olsun yangın musluklarının önünü kapatmak, bina önüne ip çekmek, tente asmak ve benzeri hareketler yapmak yasaktır. Yangın söndürücü tesis ve malzeme, amacı dışında kullanılamaz.

HİZMETE ÖZEL

İKİNCİ KISIM

İnşaat ve Tesisat Bakımından Alınacak Tedbirler

Yeni yapılacak veya proje tadilatı ile kullanım amacı değiştirilecek yapılar

MADDE 7- (1) Genel Müdürlükçe yeni yapılacak veya proje tadilatı ile kullanım amacı değiştirilerek kullanma izin belgesi veya çalışma ruhsatı alma zorunluluğu gerektirecek yapılarda yangına karşı güvenlik bakımından Yönetmelikte öngörülen şartlara uyulur.

(2) Yönetmelikte hakkında yeterli hüküm bulunmayan hususlarda ve marina, helikopter pisti, tünel, stadyum ve benzeri kullanım alanlarının yangından korunmasında Türk Standartları, bu standartların olmaması hâlinde ise Avrupa Standartları esas alınır. Türk ve Avrupa Standartlarında düzenlenmeyen hususlarda, uluslar arası geçerliliği kabul edilen standartlar kullanılabilir.

Mevcut yapılar

MADDE 8- (1) Genel Müdürlüğe ait mevcut yapılardan Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra kullanım amacı değiştirilerek, bedensel veya zihinsel bir hastalığın veya yetersizliğin tedavisinin veya bakımının yapıldığı veyahut küçük çocuklar, nekahet hâlindeki kişiler veya bakıma muhtaç yaşlıların bakımları için kullanılan sağlık amaçlı bina ve tesisler ile yatılı sağlık kuruluşları, anaokulları, kreşler, çocuk kulüpleri, eğlence yerleri ve konaklama amaçlı olarak kullanılacak bina ve tesisler ile tehlikeli maddelerin bulundurulacağı binalar dışında kalan mevcut yapılar hakkında Yönetmeliğin Onuncu Kısım hükümleri uygulanır.

(2) Genel Müdürlüğe ait mevcut yapılardan, 12/06/2002 tarihli ve 2002/4390 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe uygun yangın tedbirleri alınmış olan yapılarda, 2007/12937 Karar Sayılı Yönetmeliğe göre ilave tedbirler alınmaması asıldır, ancak istenirse ilave tedbirler alınabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kullanım Esnasında Alınacak Tedbirler

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Tedbirler

Kapı numaraları ve anahtarları

MADDE 9- (1) Genel Müdürlüğe ait binaların içindeki tüm kapılar numaralandırılır ve kapı anahtarlarına üzerinde oda numarası yazılı madeni plakalar takılır. Oda anahtarlarını koymak üzere her katta kilitle ve camlı anahtar dolabı tesis edilir. Katlardaki dolapların anahtarları da müracaat/nöbetçi memurluğunda bulunan anahtar dolabında muhafaza edilir. Görevli personel daireyi terk ederken hiçbir suretle oda anahtarını beraberinde götürmez.

Sigara yasağı

MADDE 10- (1) Genel Müdürlüğe ait binalarda, 4207 Sayılı Kanun gereğince tütün ve tütün mamullerinin tüketilmemesi için gerekli uyarı levhaları asılır ve yasağa uyulması hususu takip edilir.

Kağıt toplama ve kırpma

MADDE 11- (1) Her odada etrafı kapalı madeni çöp kutusu ve binanın belirli yerlerinde atık kağıt geri dönüşüm kutuları bulundurulur. Buralarda toplanan kağıtlar hurda olarak değerlendirilmek üzere depolanır ve kâğıt fabrikalarına sevki sağlanır. Gizlilik dereceli evraklar, ancak evrak imha makinelerinde kırıldıktan sonra geri dönüşüm kutularına atılabilir.

Personel adresleri

MADDE 12- (1) Personelin iletişim bilgilerini gösteren genel bir liste, gerektiğinde çağrılmak üzere müracaat/nöbetçi memurluğunda bulundurulur. Güvenlik nedeniyle listelerin açıkta kalmaması için gerekli tedbirler alınır.

Evrak güvenliği

MADDE 13- (1) Birimlerce, yangından ilk kurtarılacak kıymetli ve önemli evrak için yeteri kadar kilitli çelik dolap ve kasa temin edilir, anahtarları sorumlularına verilir. Bu dolap ve kasaların üzerine “YANGINDAN İLK ÖNCE KURTARILACAKTIR” etiketi konulur.

Elektrikli ısıtıcı, çay ve kahve makinelerinin kullanımı

MADDE 14- (1) Genel Müdürlüğe ait binalarda mevcut donanımın dışında, yangına sebep olabilecek elektrikli ısıtıcı, çay, kahve makinesi ve benzeri cihazların kullanılmasına izin verilmez. Cep telefonu, diz üstü bilgisayar, kamera ve benzeri cihazlar ancak mesai saatleri içinde ve ilgili personel refakatinde şarj edilebilir.

Binanın mesai dışı kullanımı

MADDE 15- (1) Akşam mesai saatinden sonra nöbetçi olan ve mesai yapan görevlilerden başka hiç kimse binada kalmaz. Mesai saatleri dışında çalışmak zorunda olanlar, birim amirinin iznini gösteren belgeyi mesai saati içerisinde İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına vermek suretiyle binada kalabilirler. Tatil günlerinde ise, bu belgenin Nöbetçi Memura verilmesi suretiyle oda anahtarı alınarak binaya girilebilir. Yabancıların ve izin belgesi olmayan memur ve hizmetlilerin mesai saati dışında binaya girmesine müsaade edilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

Bina Bölümlerine ve Tesislerine İlişkin Tedbirler

Kazan daireleri

MADDE 16- (1) Kazan dairelerinin ilgili Türk Standartlarına uygun olması şarttır.

(2) Kazan dairesi, binanın diğer kısımlarından, yangına en az 120 dakika dayanıklı bölmelerle ayrılmış olarak merkezi bir yerde ve bütün hâlinde bulunur. Bina dilatasyonu, kazan dairesinden geçemez.

(3) Kazan dairelerinde duman bacalarına ilave olarak temiz ve kirli hava bacaları yaptırılması şarttır.

(4) Kazan dairesi kapısının, kaçış merdivenine veya genel kullanım merdivenlerine doğrudan açılmaması ve mutlaka bir ortak hol veya koridora açılması gerekir.

(5) Isıl kapasiteleri 50 kW-350 kW arasında olan kazan dairelerinde en az bir kapı, döşeme alanı 100 m²'nin üzerindeki veya ısı kapasitesi 350 kW'ın üzerindeki kazan dairelerinde en az 2 çıkış kapısı olur. Çıkış kapılarının olabildiği kadar birbirinin ters yönünde yerleştirilmesi, yangına en az 90 dakika dayanıklı, duman sızdırmaz ve kendiliğinden kapanabilecek özellikte olması gerekir.

(6) Kazan dairesi tabanına sıvı yakıt dökülmemesi için gerekli tedbir alınır ve dökülen yakıtın kolayca boşaltılacağı bir kanal sistemi yapılır.

(7) Sıvı yakıtlı kazan dairesinde en az 0.25 m³ hacminde uygun yerde betondan pis su çukuru yapılır. Zemin suları uygun noktalardan bodrum süzgeçleri ile toplanarak pis su çukuruna akıtılır ve bu pis su çukuru kanalizasyona bağlanır.

(8) Kazan dairesinde en az 1 adet 6 kg'lık çok maksatlı kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazı ve büyük kazan dairelerinde en az 1 adet yangın dolabı bulundurulur.

(9) Kazan dairesinin kapıları devamlı kapalı tutulur ve görevli personelden başkasının girmemesi için gerekli tedbirler alınır.

HİZMETE ÖZEL

(10) Kazan dairesine yanıcı madde atılması veya depolanması yasaktır. Belirli aralıklarla temizlenmesi şarttır.

(11) Kazan dairesinde kolayca görülebilecek bir yerde, kullanılan yakıt türüne göre Kazan Dairesi İşletme Talimatı asılı bulundurulur.

Doğalgaz ve LPG tesisatlı kazan daireleri

MADDE 17- (1) Kazan dairesinin doğalgaz ve LPG tesisatı, projesi, malzeme seçimi ve montajı ilgili standartlara ve gaz kuruluşlarının teknik şartnamelerine uygun olarak yapılır.

(2) Sayaçların kazan dairesi dışına yerleştirilmesi gerekir.

(3) Herhangi bir tehlike anında gazı kesecek olan ana kapama vanası ile elektrik akımını kesecek ana devre kesici ve ana elektrik panosu, kazan dairesi dışında kolayca ulaşılabilir bir yere konulur. Gaz ana vanasının yerini gösteren plaka, bina girişinde kolayca görülebilecek bir yere asılır.

(4) Gaz kullanılan kapalı bölümlerde, gaz kaçağına karşı doğal veya mekanik havalandırma sağlanması gerekir.

(5) Kazan dairesinde doğalgaz veya LPG kullanılması hâlinde, bu gazları algılayacak gaz algılayıcıların kullanılması şarttır.

(6) Kazan dairesi topraklaması 21/08/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğine uygun şekilde yapılır.

(7) Kullanılan gazın özelliği dikkate alınarak, aydınlatma ve açma-kapama anahtarları ile panolar, kapalı tipte uygun yerlere tesis edilir.

(8) Kullanılan gazın özelliği dikkate alınarak, tablolar, anahtarlar, prizler, borular gibi bütün elektrik tesisatının ilgili yönetmeliklere ve Türk Standartlarına uygun olarak tasarlanması ve tesis edilmesi gerekir. Bu tesisat ve sistemlerde kullanılacak her türlü cihaz ve kabloların ilgili standartlara uygun olması gerekir.

(9) Doğalgaz tesisatlı kazan dairesi tavanının mümkün olduğu kadar düz olması ve gaz sızıntısı hâlinde gazın birikeceği ceplerin bulunmaması gerekir.

(10) LPG kullanılan kazan daireleri bodrum katta yapılamaz. Bodrumlarda LPG tüpleri bulundurulamaz.

(11) LPG kullanan ısı merkezlerinde, gaz algılayıcının ortamdaki gaz kaçağını algılayıp uyarması ile devreye giren ve bina girişinde, otomatik emniyet vanası ve ani kapama vanası gibi gaz akışını kesen emniyet vanası bulunması gerekir.

(12) Yetkili bir kurum tarafından verilen kazan dairesi işletmeciliği kursunu bitirdiğine dair sertifikası bulunmayan şahıslar, kazan dairesini işletmek üzere çalıştırılmaz.

Yakıt depoları

MADDE 18- (1) Yakıt depoları, yangına dayanıklı bölmelerle korunmuş bir hacme yerleştirilir. Yakıt deposu ile kazan dairesinin yangına 120 dakika dayanıklı bir bölme ile ayrılması gerekir. Depoda yeterli havalandırmanın sağlanması şarttır. Yakıt tankları, ilgili Türk Standartlarına göre hesaplanır ve yerleştirilir.

(2) Akaryakıt depoları; merdiven altına, merdiven boşluğuna, mutfığa, banyoya ve yatak odasına konulamaz.

HİZMETE ÖZEL

HİZMETE ÖZEL

(3) Kalorifer yakıtı olarak kullanılan sıvı yakıtlar; aşağıda belirtilen şekilde ve miktarlarda depolanabilir:

a) 1000 litreye kadar bodrumda ve varil içinde,

b) 3000 litreye kadar bodrumda ve sızıntısız sac kaplarda,

c) 40000 litreye kadar bina içinde bodrum katta, yangına 120 dakika dayanıklı kâgir odada sızıntısız tanklarda veya bina dışında sızıntısız yeraltı ve yerüstü tanklarında,

ç) Stok ihtiyacının 40000 litreden fazla olması hâlinde, yakıt tankları, binadan ayrı, bağımsız, tek katlı bir binaya yerleştirilmiş ve Yönetmelikte belirtilen emniyet tedbirleri alınmış şekilde.

(4) Akaryakıt depolarının metal bölümleri, ilgili yönetmeliklere göre statik elektriğe karşı topraklanır.

(5) Akaryakıt yakan kat kaloriferinin yakıt depoları daire içinde merdiven boşluklarına ve mutfaka, banyoya ve yatak odasına konulamaz. Bu depolar, Yönetmelikte belirtilen hususlara ve ilgili standartlara uymak kaydıyla, bodrumda en fazla 2000 litre hacminde yapılabilir. Günlük yakıt deposu ise, en fazla 100 litre olmak üzere, daire içinde kapalı bir hacimde yapılabilir. Günlük yakıt deposu sadece havalık ile atmosfere açılır, taşma borusu ana yakıt deposuna bağlanır.

(6) Kat kaloriferi tesisatı bulunan veya gazyağı kullanan binalarda, en az 1 adet 6 kg'lık kuru ABC tozlu el yangın söndürme cihazı bulundurulması şarttır.

(7) Kömürlük; kazan dairesine bitişik, taban kotu el ile veya stoker ile yükleme ve boşaltmaya elverişli olarak tesis edilir. Kömürün rahat taşınabilmesi ve cürufun kolay atılabilmesi gerekir. Kömürlük alanı 1.5 m kömür yüksekliği esas alınarak hesaplanır.

Mutfaklar ve çay ocakları

MADDE 19- (1) Yüksek binalar içinde bulunan mutfaklar ile bir anda 100'den fazla kişiye hizmet veren mutfakların davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılması ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama, gaz kesme ve uyarı tesisatının kurulması şarttır.

(2) Mutfakların bodrumda olması ve gaz kullanılması hâlinde, havalandırma sistemleri yapılır. İkinci bir çıkış tesis edilmeksizin gaz kullanılması yasaktır.

(3) Mutfak ve çay ocakları, binanın diğer kısımlarından en az 120 dakika süreyle yangına dayanıklı bölmeler ile ayrılmış biçimde konumlandırılır. Bölme olarak ahşap ve diğer kolay yanıcı maddeler kullanılamaz.

(4) LPG kullanılan mutfaklarda, LPG tüpleri bodrum katta bulundurulamaz. LPG kullanılan mutfakların bodrum katta olması hâlinde; gaz algılayıcının ortamdaki gaz kaçağını algılayıp uyarması ile devreye giren ve gaz akışını kesen, otomatik emniyet vanası veya ani kapama vanası gibi bir emniyet vanasının ve havalandırmanın bulunması gerekir.

(5) Mutfaklarda doğalgaz kullanılması hâlinde, 36 ncı maddede belirtilen esaslara uyulması şarttır.

(6) Mutfak ve çay ocaklarında görevli personel, mesai bitiminde LPG tüpü, doğalgaz ve elektrikli ocakların dedantör, vana ya da şalterini kapalı konuma getirir.

Bacalar

MADDE 20- (1) Baca tesisatının, ilgili Türk Standartlarındaki esaslara uygun olması şarttır. Her kazan için tercihen ayrı bir baca kullanılır, soba ve şöfben boruları kazan bacalarına bağlanamaz.

HİZMETE ÖZEL

HİZMETE ÖZEL

(2) Kazan dairesi için ayrıca havalandırma bacası yapılır. Baca duvarları 500 0C sıcaklığa dayanıklı olan malzemeden yapılır ve yapılmasında delikli tuğla ve briket kullanılamaz.

(3) Sıvı ve katı yakıtlı kazanların bacalarının altında bir kurum temizleme menfezi bulunması ve yılda en az iki defa yetkili kişilere temizlettirilmesi gerekir.

(4) Odun ve kömür gibi katı yakıtlar ile yüksek oranda is bırakan sıvı yakıtlar kullanıldığı takdirde, bacalar iki ayda bir temizlenir.

(5) Baca temizliği, mahallin itfaiye teşkilatı tarafından yapılır. Ancak, bu konuda itfaiye teşkilatından aldığı izin ile ve belediye encümeninin belirlediği fiyat tarifesi üzerinden faaliyet gösteren özel firmalar var ise, temizlik onlara da yaptırılabilir.

(6) Doğalgaz kullanılan kombi ve şofbenlerin bacaları ile cihazları bacaya bağlayan boruların paslanmaz çelik ve birleşme noktalarındaki kelepçelerin sızdırmaz olması gerekir. Bacaların yapımı, yıllık bakımı ve temizliği gaz dağıtım şirketlerinin belirleyeceği uzman ve eğitilmiş kişiler tarafından yaptırılır ve bu kişiler tarafından bacalar ve temiz hava girişleri kontrol edilir. Baca gazı sensörü olmayan cihazların kullanılmasına izin verilmez.

Otoparklar

MADDE 21- (1) Motorlu ulaşım ve taşıma araçlarının park etmeleri için kullanılan otoparkların açık otopark olarak kabul edilebilmesi için, dışarıya olan toplam açık alanın, döşeme alanının % 5'inden fazla olması gerekir. Aksi takdirde bu otoparklar kapalı otopark kabul edilir.

(2) LPG veya sıkıştırılmış doğalgaz (CNG) yakıt sistemli araçlar kapalı otoparklara giremez ve alınmaz.

Çatılar

MADDE 22- (1) Çatı aralarında kolay alevlenici, parlayıcı ve patlayıcı madde bulundurulamaz. Çatı, arşiv ve depo olarak kullanılamaz.

(2) Isıtma, soğutma, haberleşme ve iletişim amacıyla elektrikli cihazların çatı arasına yerleştirilmesi gerektiği takdirde, yangına dayanıklı kablo kullanılarak, kablolar çelik boru içerisinden geçirilerek ve benzeri ilave tedbirler alınarak, yetkili kişiler eliyle ve ilgili yönetmeliklere uygun olarak elektrik tesisatı çekilebilir.

(3) Aydınlatma sistemi bulunmayan çatılarda, aydınlatma amacı ile sadece pilli veya akülü el feneri kullanılabilir. Mum, çakmak ve benzeri alev ve kıvılcım çıkartan malzeme aydınlatma amaçlı kullanılamaz.

(4) Çatı giriş kapısı devamlı kapalı ve kilitli tutulur. Çatıya İç Hizmetler Şubesi Müdürünün izni ile çıkılabilir. Çatı araları periyodik olarak temizlenir.

Arşiv, ambar ve depo güvenliği

MADDE 23- (1) Arşiv, ambar ve depo gibi yerlere ancak sorumlu personelin beraberinde ve sadece gündüzleri girilebilir. Buralarda yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde bulundurulmaz.

(2) Yangına müdahale edebilmek için istiflenecek maddeler arasında geçitler bırakılır.

(3) Arşiv, ambar ve depolara konulan malzemelerin kablo, buat, anahtar ve lambalara yakın mesafede olmamasına dikkat edilir.

HİZMETE ÖZEL

Kaçış yolları, kaçış merdivenleri ve çıkış kapıları

MADDE 24- (1) Kaçış yolları, bir yapının herhangi bir noktasından yer seviyesindeki caddeye kadar olan devamlı ve engellenmemiş yolun tamamıdır. Kaçış yolları kapsamına;

- a) Oda ve diğer bağımsız mekânlardan çıkışlar,
- b) Her kattaki koridor ve benzeri geçitler,
- c) Kat çıkışları,
- ç) Zemin kata ulaşan merdivenler,
- d) Zemin katta merdiven ağızlarından aynı katta yapı son çıkışına götüren yollar,
- e) Son çıkış

dahildir.

(2) Asansörler, kaçış yolu olarak kabul edilemez.

(3) Kaçış yollarının bakım altında tutulması gerekir. Yapının içinden serbest kaçışları engelleyecek şekilde çıkışlara veya kapılara kilit, sürgü ve benzeri bileşenler takılamaz. Ancak koruyucu güvenlik açısından gerekli tedbirler alınır.

(4) Kaçış yollarına kaçışı engelleyecek masa, dolap, sakı, temizlik malzemesi ve benzeri eşyalar konulamaz, çıkışların önu kapatılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elektrik Tesisatı ve Sistemlerine İlişkin Tedbirler

Elektrik tesisatı ve sistemlerin özellikleri

MADDE 25- (1) Binalarda kurulan elektrik tesisatının, acil durum aydınlatması ve yönlendirmesinin ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, yangın hâlinde veya herhangi bir acil hâlde, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek, binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak ve güvenli bir ortam oluşturacak şekilde ilgili tesisat yönetmeliklerine ve standartlarına uygun olarak tasarlanması, tesis edilmesi ve çalışır durumda tutulması gerekir.

İç tesisat

MADDE 26- (1) Her türlü binada elektrik iç tesisatı, koruma teçhizatı, kısa devre hesapları, yalıtım malzemeleri, bağlantı ve tespit elemanları, uzatma kabloları, elektrik tesisat projeleri ve kuvvetli akım tesisatı; 04/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğine, 21/08/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğine, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğine ve ilgili diğer yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tesis edilir.

Uzatma kabloları

MADDE 27- (1) Uzatma kabloları, taşınabilir cihaz ve aydınlatma araçlarının beslenmesi için kullanılır. Hiçbir şekilde kalıcı kablolama yerine geçirilmez.

(2) Her uzatma kablosu doğrudan bir prize takılır ve sadece bir cihaz veya aydınlatma aracına bağlanabilir.

(3) Kablonun akım taşıma kapasitesi bağlandığı cihaz ya da aydınlatma aracının nominal akımından küçük olamaz.

(4) Uzatma kablosu fiziksel olarak iyi durumda tutulur, ezilme, kesilme, yıpranma gibi nedenlerle güvenliği tehlikeye düşürecek kablolar kullanılamaz.

(5) Topraklama gerektiren cihaz veya aydınlatma araçları için topraklı tip uzatma kabloları kullanılır.

(6) Uzatma kabloları ve esnek kordonlar sabit cisimlere tutturulamaz, duvarlar, tavanlar, kapı altları ile halı gibi yer döşemelerinden geçirilemez ve fiziksel darbelere maruz bırakılamaz.

Yangın bölmelerinden geçişler

MADDE 28- (1) Bütün bina ve yapılarda elektrik tesisatının bir yangın bölmesinden diğer bir yangın bölmesine yatay ve düşey geçişlerinde yangın veya dumanın veyahut her ikisinin birden geçişini engellemek üzere, bütün açıklıkların yangın durdurucu harç, yastık, panel ve benzeri malzemelerle kapatılması gerekir.

Elektrik planları

MADDE 29- (1) Her binada elektrik iç tesisatına ilişkin kuvvetli akım kolon şeması bulunması ve ana tabloya en yakın yerde camlı bir dolap içinde muhafaza edilmesi gerekir.

Elektrik tesisatının kontrolü

MADDE 30- (1) Binaların elektrik tesisatının elektrik mühendisi ve teknisyenleri tarafından yılda bir defa kontrolü yapılır ve kontrol sonucunda bir rapor hazırlanır. Halihazır durum, varsa arızaların niteliği, keşif cetveli ve alınması gereken tedbirleri içeren bu rapor, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanına bildirilir. Raporlardaki noksan ve arızalar, en kısa zamanda giderilir. Konuya ilişkin evrak ve raporlar bir dosyada saklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Duman Kontrol Sistemleri

Duman kontrol sistemleri

MADDE 31- (1) Binalarda duman kontrol sistemi olarak yapılan basınçlandırma, havalandırma ve duman tahliye tesisatının; binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak güvenli bir ortamı oluşturacak şekilde ilgili yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tasarlanması, tesis edilmesi ve işletilmesi gerekir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yangın Söndürme Sistemleri

Yangın söndürme sistemleri

MADDE 32- (1) Yangın söndürme sistemleri; yangın öncesinde ve sırasında kullanılan sulu, köpüklü, gazlı ve kuru tozlu sabit söndürme tesisatıdır. Binalarda kurulan yangın söndürme tesisatının, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve yangını söndürecek şekilde ilgili yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tasarlanması, tesis edilmesi ve işletilmesi mecburidir.

(2) Yangın söndürme sistemlerinin; yapıda meydana gelebilecek olan yangını söndürecek kapasitede olması ve yapının ekonomik ömrü boyunca, otomatik veya el ile gereken hızda devreye girerek fonksiyonunu yerine getirebilmesi gerekir.

(3) Sabit yangın söndürme sistemlerinde kullanılacak bütün ekipmanın sertifikalı olması şarttır.

ALTINCI BÖLÜM
Taşınabilir Söndürme Cihazları

Taşınabilir söndürme cihazları

MADDE 33- (1) Taşınabilir söndürme cihazlarının tipi ve sayısı, mekânlarda var olan durum ve risklere göre belirlenir. Buna göre;

a) A sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle çok maksatlı kuru kimyevi tozlu veya sulu,

b) B sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu, karbondioksitli veya köpüklü,

c) C sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu veya karbondioksitli,

ç) D sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru metal tozlu,

söndürme cihazları bulundurulur. Kreş ve benzeri yerlerde sulu veya temiz gazlı söndürme cihazlarının tercih edilmesi gerekir.

(2) Düşük tehlike sınıfında her 500 m², orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında her 250 m² yapı inşaat alanı için 1 adet olmak üzere, uygun tipte 6 kg'lık kuru kimyevi tozlu veya eşdeğeri gazlı yangın söndürme cihazları bulundurulması gerekir.

(3) Otoparklarda, depolarda, tesisat dairelerinde ve benzeri yerlerde ayrıca tekerlekli tip söndürme cihazı bulundurulması mecburidir.

(4) Söndürme cihazları dışarıya doğru, geçiş boşluklarının yakınına ve dengeli dağıtılarak, görülebilecek şekilde işaretlenir ve her durumda kolayca girilebilir yerlere, yangın dolaplarının içine veya yakınına yerleştirilir. Söndürme cihazlarına ulaşma mesafesi en fazla 25 m olur. Söndürme cihazlarının, kapı arkasında, yangın dolapları hariç kapalı dolaplarda ve derin duvar girintilerinde bulundurulmaması ve ısıtma cihazlarının üstüne veya yakınına konulmaması gerekir. Ancak, herhangi bir sebeple söndürme cihazlarının doğrudan görünmesini engelleyen yerlere konulması hâlinde, yerlerinin uygun fosforlu işaretler ile gösterilmesi şarttır.

(5) Taşınabilir söndürme cihazlarında söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla alınabilecek şekilde yerleştirilir ve 4 kg'dan daha ağır ve 12 kg'dan hafif olan cihazların zeminden olan yüksekliği yaklaşık 90 cm'yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

(6) Arabalı yangın söndürme cihazlarının TS EN 1866 ve diğer taşınabilir yangın söndürme cihazlarının TS 862- EN 3 kalite belgeli olması şarttır.

(7) Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrolü ve bakımı TS ISO 11602-2 standardına göre yapılır. Söndürme cihazlarının bakımını yapan üreticinin veya servis firmalarının dolum ve servis yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Servis veren firmalar, istenildiğinde müşterilerine belgelerini göstermek zorundadır. Söndürme cihazlarının standartlarda belirtilen hususlar doğrultusunda yılda bir kez yerinde genel kontrolleri yapılır ve dördüncü yılın sonunda içindeki söndürme maddeleri yenilenerek hidrostatik testleri yapılır. Cihazlar dolum için alındığında, söndürme cihazlarının buldukları yerleri tehlike altında bırakmamak için, servisi yapan firmalar, bakıma aldıkları yangın söndürme cihazlarının yerine, aldıkları söndürücü cihazın özelliğinde ve aynı sayıda kullanıma hazır yangın söndürme cihazlarını geçici olarak bırakmak zorundadır.

(8) Binalara konulacak yangın söndürme cihazlarının cinsi, miktarı ve yerlerinin belirlenmesi konusunda, gerekirse mahalli itfaiye teşkilatının görüşü alınabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM
Periyodik Kontrol, Test ve Bakım

Periyodik kontrol, test ve bakım

MADDE 34- (1) Binalarda bulunan asansör sistemlerinin, yıldırımdan korunma tesisatlarının, acil durum aydınlatma ve yönlendirme sistemlerinin, yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, duman kontrol sistemlerinin ve yangın söndürme sistemlerinin; ilgili standartlarda belirtilen sistemin gerektirdiği periyodik kontrol, test ve bakıma tabi tutulması şarttır.

(2) Tüm yeni tesis edilmiş sistemler, ilk kabul ve denetim testlerine tabi tutulur. Kabul işlemleri yeterli ve tatmin edici bulunacak şekilde sonuçlandıktan sonra Tesisler Dairesi Başkanlığı tarafından test ve denetim raporlarıyla birlikte;

- a) Yapıldı (as-built) tesisat projelerinin çoğaltılabilir kopyaları,
- b) Cihaz çalıştırma ve bakım talimatları,
- c) Sistemin çalışma talimatları ile periyodik bakımına ilişkin standartlar,

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına gönderilir. Bu belgelerin sistemin ömrü boyunca saklanması gerekir. Sisteme ilaveler yapıldığında veya iptaller olduğunda, sistem donanımında herhangi bir değişiklik, onarım ve ayar yapıldığında yeniden kabul testleri yapılır, yapılan değişiklikler yukarıda belirtilen belgelere işlenir.

(3) Periyodik testler ve bakım; yazılı bir periyodik test ve bakım sözleşmesi kapsamında yetkili servislere yaptırılır. Servis personelinin sistemlerin denetim, test ve bakımı konularında kalifiye ve deneyimli olması gerekir.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Tehlikeli Maddelerin Depolanması ve Kullanılması

LPG tüplerinin kullanılması

MADDE 35- (1) LPG tüpleri dik konumda bulundurulur. Tüp ile ocak, şofben, kombi ve katalitik gibi cihazlar arasında hortum kullanılması gerektiğinde, en fazla 150 cm uzunluğunda ve ilgili standartlara uygun eksiz hortum kullanılır ve bağlantılar kelepçe ile sıkılır.

(2) Tüpler, mümkünse balkonlarda bulundurulur. Kapalı veya az havalandırılan bir yerde tüp bulundurulacak ise bu bölümün havalandırılması sağlanır.

(3) Tüplerin konulduğu yerin doğrudan doğruya güneş ışınlarına maruz kalmaması ve radyatörlerin, soba veya benzeri ısıtıcıların yakınına tüp konulmaması gerekir.

(4) LPG kullanılan sanayi tipi büyük mutfaklarda gaz kaçağını tespit eden ve sesli olarak uyarı gaz uyarı cihazının bulundurulması mecburidir.

(5) Her türlü binada zemin seviyesinin altında kalan tam bodrum katlarında LPG tüpü bulundurulamaz.

(6) Tüpler ve bunlarla birlikte kullanılan cihazlar, uyuma mahallerinde bulundurulamaz.

(7) Bina dışındaki tüplerden bina içindeki tesisata yapılacak bağlantıların, çelik çekme veya bakır borular ile rakor kullanılmadan kaynaklı olması gerekir. Ana bağlantı borusuna kolay görülen ve kolay açılan bir ana açma-kapama valfi takılır. Tesisat, duvar içerisinden geçirilemez.

(8) LPG, tavlama ve kesme gibi işlemler için kullanıldığında, iş sonuçlanır sonuçlanmaz tüpler depolama yerlerine kaldırılır.

(9) Tüplerin değiştirilmesinde gaz kaçaklarının kontrolü için bol köpürtülmüş sabundan faydalanılır ve ateş ile kontrol yapılmaz. Ev tipi ve sanayi tipi tüplerin değiştirilmeleri, tüpleri satan bayilerin eğitilmiş elemanları tarafından ve bayilerin sorumluluğu altında yapılır.

(10) Kesme, kaynak ve tavlama gibi ısıya bağlı işlemler sırasında, oksijen tüplerinin ve beraberinde kullanılan LPG tüplerinin bağlantılarında alev tutucu emniyet valflerinin takılı olması gerekir.

Doğalgaz kullanım esasları

MADDE 36- (1) Doğalgaz kullanımı konusunda, doğalgaz ile ilgili mevzuat ve standart hükümlerine ve aşağıda belirtilen hususlara uyulur.

a) Doğalgazın kazan dairelerinde kullanılması hâlinde, kazan dairesinde bulunan ve enerjinin alınacağı enerji tablosunun, etanj tipi patlama ve kıvılcım güvenli olması, kumanda butonlarının pano ön kapağına monte edilmesi ve kapak açılmadan butonlar ile çalıştırılması ve kapatılması gerekir.

b) Kazan dairelerinde, muhtemel tehlikeler karşısında, kazan dairesine girilmesine gerek olmaksızın dışarıdan kumanda edilerek elektriğinin kesilmesini sağlayacak biçimde ilave tesisat yapılır.

c) Kazan dairelerinde aydınlatma sistemleri; tavandan en az 50 cm sarkacak şekilde veya üst havalandırma seviyesinin altında kalacak şekilde veya yan duvarlara etanj tipi floresan veya contalı glop tipi armatürler ile yapılır ve tesisat antigron olarak tesis edilir.

ç) Isı merkezlerinin girişinde 1 adet emniyet selonoid vanası bulunması ve bu vananın en az 2 adet patlama ve kıvılcım güvenli kademe ayarlı gaz sensöründen kumanda olarak açılması gerekir. Büyük tüketimli ısı merkezlerinde, entegre gaz alarm cihazı kullanılması da gerekir.

d) Cebri havalandırma gereken yerlerde fan motorunun brülör kumanda sistemi ile paralel çalışması ve fanda meydana gelebilecek arızalarda brülör otomatik olarak devre dışı kalacak şekilde otomatik kontrol ünitesi yapılması gerekir. Hava kanalında gerekli hava akışı sağlanmayan hâllerde, elektrik enerjisini kesip brülörü devre dışı bırakması için, cebri hava kanalında duyarlı sensör kullanılır. Brülör ve fan ayrı ayrı kontaktör termik grubu ile beslenir.

e) Kazan dairelerinde bulunan doğalgaz tesisatının veya bağlantı elemanlarının üzerinde ve çok yakınında yanıcı maddeler bulundurulamaz.

f) Doğalgaz kullanım mekânlarında herkesin görebileceği yerlere doğalgaz ile ilgili olarak dikkat edilecek hususları belirten uyarı levhaları asılır.

g) Herhangi bir gaz sızıntısında veya yanma hadisesinde, gaz akışı, kesme vanasından otomatik olarak durdurulur.

ğ) Brülörlerde alev sezici ve alevin geri tepmesini önleyen armatürler kullanılır.

h) Bina servis kutusu, ilgili gaz kuruluşunun acil ekiplerinin kolaylıkla müdahale edebileceği şekilde muhafaza edilir. Servis kutusu önüne, müdahaleyi zorlaştıracak malzeme konulamaz ve araç park edilmez.

ı) Bina içi tesisatın, gaz kesme tüketim cihazlarının ve bacaların periyodik kontrolleri ve bakımları yetkili servislerle yaptırılır.

i) Doğalgaz kullanıcılarının tesisatlarını tanıması, gaz kesme vanalarının yerlerini öğrenmesi ve herhangi bir gaz kaçağı olduğunda buna karşı hareket tarzına dair bilgi sahibi olması gerekir.

j) Doğalgaz tesisatı yaptırılacak birinci ve ikinci derece deprem bölgelerinde bulunan otel ve motel gibi konaklama tesisleri, toplanma amaçlı binalar, sağlık, eğitim, ticaret ve sanayi binaları ile yüksek binaların ana girişinde, sarsıntı olduğunda gaz akışını kesen tertibat, gaz dağıtım şirketi veya yetkili kıldığı kuruluş tarafından yaptırılır ve belediye gaz dağıtım şirketi tarafından kontrol edilir. Gaz akışını kesen tertibat herhangi bir nedenle gaz akışını kestiği takdirde kesilen gazın tekrar açılması için bir bedel talep edilemez.

BEŞİNCİ KISIM

Yangın Güvenliği Sorumluluğu, Ekipler, Eğitim, Denetim, İşbirliği ve Ödenek

BİRİNCİ BÖLÜM

Yangın Güvenliği Sorumluluğu

Yangın güvenliği sorumluluğu

MADDE 37- (1) Genel Müdürlüğe ait yapı, bina, tesis ve işletmelerde yangın güvenliğinden; Merkez Teşkilatında Genel Müdür, Taşra Teşkilatında ise İl Müdürü sorumludur.

Yangın güvenliği sorumlusunun belirlenmesi

MADDE 38- (1) Birimlerde görevli bütün şube müdürleri, çalışma saatinin başlangıcından bitimine kadar sorumlu olduğu bölümde, yangına karşı korunma önlemlerini kontrol etmek ve aldırarak yükümlüdür. Mutfak, çay ocağı, kazan dairesi, arşiv, depo ve benzeri yerlerde görevli personel, çalıştığı mekânda, yangın tedbirlerini kontrol etmek ve almakla yükümlüdür.

(2) Genel Müdürlük Merkez ve Taşra Teşkilatı binalarında gece nöbetçi memur veya özel güvenlik görevlisi bulunması esastır. Resmî tatil ve bayram günlerinde de görevli personel tarafından nöbet tutulur. Nöbetçi personele fazla mesai ücreti ödenemediği takdirde nöbet tuttuğu saat kadar mesai günlerinde izin verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ekiplerin Kuruluşu, Görevleri ve Çalışma Esasları

Ekiplerin kuruluşu

MADDE 39- (1) Genel Müdürlük Merkez ve Taşra Teşkilatına ait her türlü yapıda, binada, tesiste, işletmede; memur, işçi ve sözleşmeli personelden aşağıdaki acil durum ekipleri oluşturulur.

- a) Söndürme ekibi,
- b) Kurtarma ekibi,
- c) Koruma ekibi,
- ç) İlk yardım ekibi.

(2) Ekipler, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanının belirleyeceği ihtiyaca göre, Genel Müdürün onayıyla kurulur. Söndürme ve kurtarma ekipleri en az 3'er kişiden; koruma ve ilk yardım ekipleri ise, en az 2'şer kişiden oluşur. Kurumda sivil savunma servisleri kurulmuş ise, söz konusu ekiplerin görevleri bu servislerce yürütülür.

(3) Her ekipte bir ekip başı bulunur.

(4) Acil durum ekiplerinin görevleri ile isim ve adres listeleri bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

Ekiplerin görevleri

MADDE 40- (1) Ekiplerin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Söndürme ekibi; binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek yangının genişlemesine mani olmak ve söndürmek,

b) Kurtarma ekibi; yangın ve diğer acil durumlarda can ve mal kurtarma işlerini yapmak,

c) Koruma ekibi; kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek,

ç) İlk Yardım ekibi; yangın sebebiyle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapmak.

Ekiplerin çalışma esasları

MADDE 41- (1) Acil durum ekiplerinin birbirleriyle işbirliği yapmaları ve karşılıklı yardımlaşmada bulunmaları esastır.

(2) Ekiplerin yangın anında sevk ve idaresi, itfaiye gelinceye kadar İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı ve Sivil Savunma Uzmanına aittir. Bir birimin hizmet verdiği binalarda, ekiplerin sevk ve idaresi binada bulunan en üst amire aittir. İtfaiye gelince, bu ekipler derhal itfaiye amirinin emrine girerler.

(3) Ekiplerin, yapılarda meydana gelecek yangınlara müdahale etmeleri ve kurtarma işlemlerini yürütmelerinde kullanmaları için gereken malzemelerin bulundurulması zorunludur. Yapının büyüklüğüne, kullanım amacına, mevcut koruma sistemlerine ve oluşturulan ekip özelliklerine göre, mahalli itfaiye ve afet ve acil durum teşkilatlarının görüşü alınarak, gerekli ise gaz maskesi, teneffüs cihazı, yedek hortum, lans, hidrant anahtarı ve benzeri malzemeler bulundurulur. Bulundurulacak malzemeler, itfaiye teşkilatında kullanılan malzemelere uygun olmak zorundadır. Araç-gereç ve malzemenin bakımı ve korunması, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanının sorumluluğu altında görevliler tarafından yapılır. Genel Müdürlük binalarında bulundurulacak yangına karşı kullanılacak malzemeler listesi EK-2'dedir.

(4) Yangın haberini alan acil durum ekipleri, kendilerine ait araç-gereç ve malzemelerini alarak derhal olay yerine hareket ederler. Olay yerinde;

a) Söndürme ekibi yangın yerinin altındaki, üstündeki ve yanlarındaki odalarda gereken tertibatı alır, yangının genişlemesini önlemeye ve söndürmeye çalışırlar.

b) Kurtarma ekibi önce canlıları kurtarır. Daha sonra yangında ilk kurtarılacak evrak, dosya ve diğer eşyayı, olay yerinde bulunanların da yardımı ile ve büro şeflerinin nezareti altında mümkünse çuvallara ve torbalara koyarak boşaltılmaya hazır hâle getirir. Çuval ve torbalar, gerek görülmesi hâlinde binanın henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlarına taşınır. Yanan binanın genel olarak boşaltılmasına olay yerine gelen itfaiye amirinin veya en büyük mülki amirin emriyle başlanır.

c) Koruma ekibi boşaltılan eşya ve evrakı, güvenlik güçleri veya bina yetkililerinin göstereceği bir yerde muhafaza altına alır ve yangın söndürüldükten sonra o binanın ilgililerine teslim eder.

ç) İlk yardım ekibi yangında yaralanan veya hastalananlar için ilk yardım hizmeti verir.

(5) Yangından haberdar olan bina acil durum ekip amirleri ve ekip personeli en seri şekilde görev başına gelip, söndürme, kurtarma, koruma ve ilk yardım işlerini yürütmek zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim

Eğitim

MADDE 42- (1) Acil durum ekiplerinin personeli; İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanının sorumluluğunda, Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı ile koordine edilerek yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma, ilk yardım faaliyetleri, itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, mahalli itfaiye ve afet ve acil durum teşkilatlarından yararlanılarak eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır. Ekip personeli ile binadaki diğer görevliler, yangın söndürme alet ve malzemelerinin nasıl kullanılacağı ve en kısa zamanda itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konularında tatbikî eğitimden geçirilir. Binada senede en az bir kez söndürme ve tahliye tatbikatı yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim

Denetim

MADDE 43- (1) Bu Yönerge hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı, Genel Müdürlük müfettişleri, Başbakanlık müfettişleri ile Taşra Teşkilatında ayrıca mülki amir veya görevlendireceği heyet tarafından denetlenir.

(2) Denetim sonunda eksik bulunan veya giderilmesi istenilen aksaklıklar ile talep edilen önlemlerin öngörülen uygun süre içerisinde ilgililerce yerine getirilmesi mecburidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İşbirliği

İşbirliği protokolü

MADDE 44- (1) Genel Müdürlük ile Ankara Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı ve komşu kurum ve kuruluşlarla meydana gelebilecek yangınlarda karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği amacıyla protokol düzenlenir.

(2) Protokolde; personelin eğitimi, bilgi değişimi, kullanılan araç, gereç ve malzemenin standart hâle getirilmesi, müşterek tatbikatların yapılması ve muhtemel yangınlara müdahalenin hangi şartlarda yapılacağı hususları yer alır.

ALTINCI BÖLÜM

Ödenek

Ödenek

MADDE 45- (1) Yönetmelik ve bu Yönergede belirtilen sistem ve tesisatın yapımı ile araç-gereç ve malzemenin temini, bakım ve onarımı için ödenek ayrılır. Binaların yangından korunması için yıllık bütçelere konulan ödenek başka bir amaç için kullanılamaz.

(2) Yangınla mücadele amacıyla alınması zorunlu olan mal ve hizmetlerde herhangi bir neden ileri sürülerek kısıtlama yapılamaz.

ALTINCI KISIM

Son Hükümler

Yönergeye aykırılık hâlleri

MADDE 46- (1) Bu Yönerge hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında idari emirlere riayet etmemek fiilinden, verilen görevi zamanında yapmayanlar hakkında da fiilinin derecesine göre, görevi ihmal veya suistimalden soruşturma açılarak gereği yapılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 47- (1) 22/12/2003 tarihli ve B.02.1.GSM.0.75.00.00/250-253-208 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevzuat hükümleri

MADDE 48- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hâllerde, Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 Sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 49- (1) Bu Yönerge, onayı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 50- (1) Bu Yönerge hükümlerini Genel Müdür yürütür.

T.C.
BAŞBAKANLIK
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
YANGIN İHBAR TALİMATI

İTFAİYE

110

**ALTINDAĞ
EMNİYET MÜD.**

311 17 12

POLİS İMDAT

155

ACİL SAĞLIK

112

BİR YANGIN ANINDA

YANGIN İHBARI :

YANGIN GÜNDÜZ OLURSA:

Yangını ilk gören personel yangın ihbar zilini kullanarak yangını haber verir.
Bina acil durum ekipleri, yangına, yangın söndürme cihazları ve hortumları ile müdahale eder.
Bu arada, İTFAİYE ve İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı haberdar edilir.

YANGIN GECE OLURSA:

Yangını gören nöbetçi memur/güvenlik personeli, yangına ilk müdahaleyi yapar. Aynı zamanda itfaiye ve aşağıda belirtilen makamlara haber verilir.

Genel Müdür

Genel Müdür Yardımcısı

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı

Sivil Savunma Uzmanı

İç Hizmetler Şubesi Müdürü

BİR YANGIN ANINDA DİĞER PERSONELİN YAPACAKLARI GÖREVLER:

- 1- Paniğe kapılmayınız,
- 2- Bulduğunuz yerde yangın ihbar düğmesi varsa ona basınız,
- 3- Güvenlik personeline haber vermek için (310 39 60 / 202) numaraya telefon ediniz,
- 4- Yangın yerinin adresini en kısa ve doğru şekilde bildiriniz,
- 5- Yangını çevrenizdekilere duyurunuz,
- 6- Mümkün ise yangın cinsini bildiriniz,
- 7- Yangının yayılmasını önlemek için kapı ve pencereleri kapatınız. Çabuk yanıcı maddeleri uzaklaştırınız,
- 8- Bunları yaparken kendinizi ve başkalarını tehlikeye atmayınız,
- 9- Görevlilerden başkasının yangın sahasına girmesine engel olunuz,
- 10- İtfaiye gelinceye kadar yangını söndürmek için elde ve katlarda mevcut araç, gereç ve imkanlardan faydalanmaya çalışınız,
11. Asansörleri kullanmayınız.

SÖNDÜRME EKİBİ

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-

KORUMA EKİBİ

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-

KURTARMA EKİBİ

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-

İLK YARDIM EKİBİ

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-

BAKANLIK, MÜSTEŞARLIK, GENEL MÜDÜRLÜK VE MÜSTAKİL BAŞKANLIK, ÖNEMLİ TESİSLER İLE UMUMA AÇIK KAMU BİNALARINDA BULUNDURULMASI ZORUNLU ARAÇ, GEREÇ VE MALZEME LİSTESİ

- 1- Megafon
- 2- Yangın İhbar Telefonu
- 3- Bekçi Kontrol Saati
- 4- Pili veya Akülü El Feneri
- 5- İlk Yardım Çantası (İçinde Gazlı Bez, Pamuk, Sargı Bezi, Oksijenli Su, Yanık Kremi, Atel, Turnike Lastiği, Flaster ve Makas bulunur.)
- 6- Ambu Cihazı
- 7- Sedye
- 8- Battaniye
- 9- Yanmaz Elbise
- 10- Oksijen Tüpü Maske
- 11- Gaz Maskesi (Filtreleri ile birlikte)
- 12- Çizme
- 13- Eldiven
- 14- Baret
- 15- Liberatör
- 16- Yağmurluk
- 17- Emniyet Kemer
- 18- Geçme Merdiven
- 19- Madeni Sürmeli Merdiven (En Az 9 m'lik)
- 20- Atlama Çarşafı
- 21- Havalı Atlama Yastığı
- 22- Manika (Kurtarma Tüneli)
- 23- Balyoz
- 24- Kazma
- 25- Kürek
- 26- Balta
- 27- Kanca
- 28- Manivela Demiri
- 29- Kuskü Demiri
- 30- Keski
- 31- Demir Testeresi
- 32- Ağaç Testeresi
- 33- Kova
- 34- Su Varili
- 35- Yangın Söndürme Cihazı (muhtelif cins ve büyüklükte)
- 36- Lans
- 37- Rekor
- 38- Motopomp
- 39- Köpük Jeneratörü ve Lansı
- 40- Hidrant Anahtarı
- 41- Doğalgaz Anahtarı
- 42- Boru Anahtarı
- 43- İzoleli Pense
- 44- Kontrol Kalem
- 45- 12 m'lik Halat
- 46- Hortum ve İp Makarası
- 47- Torba-Çuval
- 48- Jeneratör
- 49- Beton-Demir Kesme Makinesi
- 50- Ağaç Kesme Makinesi

Acil durum ekiplerinde görevli personelin adını, görevini ve iletişim bilgilerini gösterir çizelgeler ile bina yerleşimini, bina iç ulaşım yollarını, yangın bölmelerini, yangın duvarlarını, yatay bölmeleri, cepheleri, söndürücü sistemi, uyarıcı sistemi ve su besleme üniteleri ile itfaiyeye yardımcı olabilecek diğer hususları gösterir plân ve krokiler bir dosya halinde konulur.